

Богдановъ билъ подбуденъ, да изслѣдва тоя въпросъ, отъ богатството на една Пельцамова колекция отъ древнобългарски черепи, доставена на Обществото „Любители Естествознания“, и отъ желаніето да сравни тия черепи съ новобългарскитѣ, та да се види има ли сходство между волжскитѣ и дунавскитѣ българи или нѣма. А тъй като графъ Уваровъ му съобщилъ, че на единъ отъ археологичнитѣ събори било изказано мнѣние, че чувашитѣ иматъ нѣкаква свързка съ древнитѣ българи, той привляквалъ за сравнение и нѣколко чувашки черепа.

Измѣреніята на Богданова дали слѣднитѣ резултати: отъ всички черепи се указали 61·76% долихокефали (дългоглави), 17·64% мезатикефали и 20·58% краткоглави (брахикефали). Отъ тия данни той заключава („если бы можно было считать имѣющие ся черепа за вѣрное отраженіе этнографической картины народонаселенія въ его относительномъ соотношеніи этническихъ группъ“):

1) Коренното население на Булгаръ е било дългоглаво и при това субдолихокефално, сравнително доста чисто, тъй като имаме само 20% краткоглави.

2) Настоящитѣ брахикефали сж много малко, 8·82%, а тъй като срѣдне-азиатскитѣ черепи се отличаватъ съ несъмнѣнна долихокефалия, както показватъ наблюденията на Уйфалви и измѣреніята на самия Богдановъ, то ако и българитѣ и да сж имали сношение съ срѣдна Азия, именно съ туркестанцитѣ, етничното влияние на послѣднитѣ върху българитѣ ще е било незначително. Туркестанци ще е имало въ Булгаръ само като прѣселенци или пътешественици.

3) Ако брахикефалията (т. е. суббрахикефалията) трѣбва да се сѣмта, както това е прието въ сегашно врѣме, за признакъ на славянитѣ, то населението е било неславянско.

4) Срѣднитѣ черепи показалець за всички черепи отъ Булгаръ е за мъжкитѣ 76·46, за женскитѣ 79·78.

5) Женскитѣ черепи прѣдставятъ по-малко чистъ типъ и по-смѣсентъ, а това се обяснява отъ туй, че българитѣ, като мясоядници, сж си купували жени у разни народи или сж ги грабили отъ враговетѣ си, азиатци.

Малко по-богатъ е материалътъ, който Богдановъ ималъ на разположение при своето опрѣдѣленіе на *свѣрхмнѣния* български краниологиченъ типъ: той опериралъ съ 30 черепа, които били му доставени отчасти отъ В. Н. Радакова отъ Източна България и Румелия, отчасти били събрани за Московското „Общество Любители Естествознания“ отъ А. А. Коротнева въ Букурещъ въ 1877. година. Ето до какви заключения дохожда Богдановъ:

1) По черепията показалець черепитѣ се разпрѣдѣлятъ така: 19 долихокефали, 5 мезатикефали и само 8 брахикефали. Очевидно прѣобладава дългоглавиятъ типъ, но доста значителнитѣ процентъ черепи, които се отнасятъ къмъ други групи, доказва, че имаме работа съ много смѣсено население.

2) Прѣобладанието на долихокефалиния типъ се доказва и отдѣлно въ дѣлѣтъ колекции, които сж събрани въ разни мѣста на България (Радаковъ, край-балкански черепи: 13 дългоглави, 2 срѣдноглави, 5 краткоглави; Коротневъ край-дунавски: 6 дългоглави, 3 срѣдноглави и 1 краткоглавъ). Тия числа потвърждаватъ напълно наблюденията на Коперникки, именно че въ българския типъ процентътъ на брахикефалитѣ е незначителенъ.

3) Като разгледвалъ турскитѣ и европейскитѣ черепи, които му билъ пратилъ Радаковъ отъ Сливенъ, Богдановъ забѣлѣзвалъ въ тѣхъ често сжщитѣ неправилности, както и въ българскитѣ и за това, до като не се прѣдприематъ подробни изслѣдвания, мъчно е, да се допусне, че българскиятъ черепъ не прилича нито на единъ типъ отъ семитската или блѣта раса. Неговитѣ особености се явяватъ и у други племена, които живѣятъ съ българитѣ наедно,